

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL
DE L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
AMB MOTIU DEL VINTÉ ANIVERSARI
DE LA LLEI D'ÚS I ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ

El Ple de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, en la sessió celebrada el dia 20 de novembre del 2003, ha adoptat l'acord següent:

En complir-se el vinté aniversari de l'aprovació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, conscient de la transcendència que va tindre en el seu dia l'aprovació d'eixe instrument legal bàsic per a impulsar la recuperació del valencià, fa la declaració següent.

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, aprovada el dia 18 de novembre del 1983 en la ciutat d'Alacant, va convertir l'Administració en general i, en concret, el sistema educatiu en agents especials del procés de recuperació de l'ús del valencià, i va encomanar al Govern valencià «la direcció tècnica i coordinació» de l'esmentat procés.

Els diferents governs valencians han ampliat el marc legal per al foment de la llengua, amb iniciatives com la creació de la Radiotelevisió Valenciana, que té com un dels seus principis inspiradors la «promoció del valencià»; de la Direcció General de Política Lingüística, com a instrument de planificació, i, finalment, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, com a ens de referència normativa.

Després de dos-cents setanta-sis anys de supressió de l'ús públic i oficial

del valencià, l'aprovació de la mencionada llei de política lingüística s'ha de considerar com una fita històrica. A partir del 1983, el valencià, coincidint amb una llarga reivindicació de la nostra societat, deixà legalment de ser marginat i, en conseqüència, la Generalitat encetà un procés de promoció i foment del valencià amb l'objectiu final d'assolir «l'equiparació efectiva amb el castellà i garantir l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes en condició d'igualtat».

Al cap de vint anys, i a pesar que hi ha hagut etapes i ritmes d'aplicació diferents, el balanç general és positiu, bé que encara no satisfactori, com recentment ha reconegut també el Consell Valencià de Cultura. Cal propiciar un nou impuls per a aconseguir una situació de plena normalitat.

L'any 2001, a l'hora d'elegir els primers vint-i-un membres de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, els principals partits parlamentaris signaren el Pacte pel Valencià amb la voluntat de conciliar «un marc compartit perquè la defensa i promoció de la cultura i de la llengua del nostre poble [...] es convertisca en una tasca comuna de tots els partits i de totes les institucions», a fi de «concretar, desenrotllar i actualitzar els manaments de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià». Una bona manera de celebrar este aniversari és reivindicar la vigència d'eixe pacte, tractar d'implicar totes les forces polítiques i culturals, i demanar a l'Administració que complisca tots els compromisos que se signaren.

En la mateixa línia, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua considera molt positius els «Criteris d'ús del valencià en l'àmbit administratiu de la Generalitat Valenciana», que la Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià va establir a Ares del Mestre el passat dia 1 d'octubre.

Valorem encertadament que en el document d'Ares es declare explícitament que «l'Administració valenciana ha de ser exemple de referència i marcar

determinades pautes d'usos lingüístics, respectant sempre els drets individuals de les persones i, des dels principis de tolerància, respecte i aplicació de la llei, ja que només des d'estes premisses es poden generar actituds lingüístiques positives que se sumen a la recuperació i l'ús social del valencià». Esta actitud exemplar, que impulsa la Generalitat Valenciana, hauria d'estendre's també a l'Administració local, a l'Administració perifèrica de l'Estat, a l'Administració de Justícia, als mitjans de comunicació i a les diferents confessions religioses, entre altres àmbits.

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que té present el seu compromís social, oferix la seua col·laboració a tots estos sectors per a contribuir a esta empresa col·lectiva en tot allò que siga propi de les seues competències.

Perquè la recuperació del valencià siga efectiva cal, de nou i com sempre, el concurs de tota la societat valenciana. Seria improcedent atribuir exclusivament els possibles èxits i fracassos d'este procés a l'acció dels governs o de les institucions públiques, per bé que esta siga fonamental per a avançar en la normalització lingüística del valencià. Les causes per les quals decau o es recupera el vigor d'una llengua són múltiples i complexes. Restablir el seu ús implica molt sovint alterar pautes de comportament que han arrelat profundament en l'actitud lingüística de les persones. La recuperació de l'ús i la dignificació del valencià és, per tant, obra de tots.

Per això, en este vinté aniversari de la llei, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua vol reconèixer especialment la labor que han dut a terme, dia a dia, els professors, que han contribuït a situar el valencià en una posició de normalitat en l'àmbit educatiu, inculcant hàbits de conducta tolerant i comprensiva entre els jòvens, i formant-los en la competència lingüística necessària. Digna d'elogi és també la tasca dels funcionaris i dels treballadors públics, entre els quals destaquen especialment els tècnics i dinamitzadors lingüístics.

Gràcies a una bona part del funcionariat, el valencià ha tornat a ser també la llengua normal de l'Administració pública. El reconeixement de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua s'estén també a l'obra dels escriptors, investigadors, capellans, periodistes, locutors, actors, cantants i, en general, a tots aquells que, amb el seu exemple de fidelitat al valencià, han contribuït, i contribuïxen, al manteniment de la vitalitat de la llengua. Finalment, l'homenatge de gratitud de la nostra institució és per al conjunt de ciutadans i ciutadanes que, després de passar nombroses vicissituds, han continuat segle rere segle fent ús de la seua llengua amb una notable lleialtat. Sens dubte, l'actitud de tots ells és indispensable perquè esta societat confie en si mateixa i encare el futur de manera cohesionada, perquè no podem oblidar que el valencià és una de les principals senyes d'identitat del poble valencià.

Per això, l'autèntica estima a la nostra llengua consistix a fer-la viva en qualsevol situació i a dignificar-la i prestigiar-la com correspon a qualsevol llengua de cultura.